

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 237. — ŠTEV. 237.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 9, 1917. — TOREK, 9. OKTOBRA, 1917.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Kaj bo v Rusiji?

ANGLEŽI SE BOJE, DA BODO RADIKALCI PREVZELI VLADO RUSIJE. — V PETROGRADU NI ŠE PRAVE VLADE. — MOČ MAKSIMALISTOV NADVLADA KERENSKIJEV VPLIV. — RUSIJA JE POLITIČNO RAZBITA IN VOJAŠKO BREZ MOČI. — PIŠE ARTHUR S. DRAPER.

Lodon, 8. oktobra. — Dasiravno se mnogo govorovi o veiki angleški ofenzivi v Flandriji, o mirovnih manevrih v Nemčiji in o zračnih napadih na Angleško, vendar do godki v Rusiji vzbujajo vsestransko zanimanje.

Žal, da ni najti vesti, ki bi razveseljevale in dale pozguma. Vojaško brez moči in politično razbita je Rusija blizu ekonomičnemu polomu.

V zadnjih dveh tednih se je v vojaškem oziru v Rusiji zelo malo izvršilo. Toda v političnem in ekonomičnem oziru je vedno slabše.

Med tem ko je Kerenski uspešno zadušil Kornilov upor, zdaj vse kaže, da je zdaj izgubil svojo moč in je moral dovoliti, da so prišli na površje maksimalisti.

Iz svojih informacijskih virov razvidim, da v Rusiji ni prave vlade, kajti provizorična vlada obstoji samo še po imenu.

Pred tremi tedni je izgledalo, kakor da bo mogoče vstrojiti narodno vlado s Savikovim kot predsednikom. Toda od tedaj so boljševiki potegnili za seboj vso moč.

Demokratični kongres, ki je v resnicu sovjet v novi obliki, ima še sestaviti novo vlado, kar pa je Kerenski uspešno prekrižal. Različne stranke so si prizadevale, da se sklene kompromis, toda privatna poročila dajejo malo apanja, da bi se to doseglo.

Resnica pa je, da je Rusija vsled nasprotijočih si političnih strank razbita in samo čudež jih more zdržuti v skupni politiki. — Edino, kar je jasno v Rusiji, je to, da je bilo pooblaščenih pet članov izvrševalnega odbora demokratičnega kongresa, da izdelajo načrt za "močno revolucionarno oblast", ki bi morala slediti programu moskovske konference v avgustu, da formulira politiko za "splošni mir".

Pogosto zagotovilo, da Rusija ne bo sklenila separatega miru, še vedno obstaja, toda še vedno je velika nevarnost, da bo padla v — popolni kaos.

Kmetske tolpe so že več krájev oplenile iskaje živež in druge stvari, ki bi imele kako vrednost.

Svoboda je samo obleka s katero pokrivajo vse različne kriminalne čine.

Ako ne bi bile razmere tako resne, bi bili nazori ruskih kmetov o njihovih pravicah pod republikansko vladu smešni. Nekemu vozniku je zavkazal stražnik, da mora voziti na drugi strani; voznik pa se je zadrl: "Kaj nam pomaga svoboda, ako pa ne smemo delati, kar se nam požubi?"

Železničarji stavljajo samo zaradi tega, da demonstrirajo, ker priznavajo, da je imel Kerenski prav, ko je pozivljal železničarje, da naj ne napravljajo položaja še težavnjega s tem, da zahtevajo povišanje plač, kar se more dosegči mirnim potom, ne da bi bilo treba pustiti delo. —

Toda, dokler se ne posreči kaki vlad, da bi imela zaviranje in podporo vseh strank, imajo prijatelji Rusije malo upanja, da bi se izboljšal ekonomični položaj, ki bo najžalostnejši tudi pod najboljšimi političnimi razmerami.

Rusija je na tem stališču kot angleški tank, ki se je pogrenil v blato. Mašinerija je tukaj, toda težko je, da bi se mogel izvleči iz blata. Da se pa zmenjava še poveča, prihajajo iz Rusije poročila, da se v deželi splošno domneva da se Rusija žrtvuje za zapad, zavezničke. Mora se pa reči, da ni najmanjše opravičbe za domnevanje. Toda tako misli večina ruskega naroda. K temu mnemu je Nemčija mnogo pripomogla.

Nekateri ruski listi so pisali, da se je več angleških motornih avtomobilov pridružilo Kornilovu, da sta angleški in francoski poslanik odobravala njegovo postopanje in da Angleži in Francuzi poskušajo dogovoriti se z Nemčijo zaradi Belgije ter Alzaceje in Lotaringije v Škodo Rusije.

Mirovanje nemških čet na ruskem bojišču si Rusija razlagajo na ta način, da nemška vojna moč slabí, temveč da Nemci že žele, da bi kmalu prišlo do sporazumljivja.

Mir je edino, kar navdaja ruski narod; hipnotični vplivi delujejo neprestano.

Ruska armada, kakor ve vsakdo, je razbita; toda nekateri njeni prijatelji še vedno upajo, da bo pod vodstvom Kerenskih, ali pa kakega drugega državnika zadržala svojo prejšnjo moč in bo dobro služila zavezničkom. Je sicer še vedno nekaj upanja, toda to upanje v vsakem dnu pojmlje. Ruski stroj se bo mogoče izvlekel iz blata, toda globoko je še pogrenjen.

CANADCI NA FRONTI.

Podmorske baze.

Vsled angleškega uspeha v Flandriji so baze nemških podmorských čolnov v Belgiji v nevarnosti

Washington, D. C., 8. oktobra. — V svojem tedenskem pregledu o vojni pravi vojni tajnik Baker, da so vsele angleških uspehov načravali bojišči v Flandriji nemške baze podmorských čolnov v Zeebrugge in Ostende v veliki nevarnosti.

Baker ne pravi, da je angleška zmaga nad Nemci odločilna, pač pa je mnenje, da je angleško ozvoje pokazalo nadmoč nad nemškim.

Ako bo vreme ugodno, se bo zmagre ponovile in povečale. Dobesedno nadaljuje Baker v svojem poročilu:

"Pozornost sveta je obrnjena na titanskem boju v Flandriji. Bitka, ki je sedaj v teku, ima razsežnost, kot se nikdar poprej.

V začetku tedna so Nemci vsled vsejoperacije v Flandriji sklenili, da dovolj vremena bili v stanu vpravljati protinapade na izgubljene in jutri vrnitve ministru, da suje postojanke.

Navzlie temu, da so prestali svojo kazen v trdnjavah Nemci porabili v svoji operaciji Petra in Pavla, namesto v Sijeskih strupene plime, tekoči ogenj bitrij. Generalova žena je prisilila neizmerno artillerijo, je bilo za to zaradi tega, ker se je bila vse njih prizadevanje zastopala.

Dobesedno je bil general umorjen, ake bi ga peljali v Sibirijo.

Pri tem pa je značilno, da so Angleži, medtem ko so vzdržali nemške navale, mogli poslati v boj dovolj svežih čet in prizeti novo ofenzivo v še večjem obsegu kot kdaj poprej.

Zavezniško prodiranje v osrednjih nemških vrst secer počasni, toda temu gotovje napreduje.

Umetnost gostja vrst na fronti se je pokazala pri angleških uspehih zadnjega tedna.

Karakteristično pa je sedaj v flanderskih bojiščih, da se še nobena vokusjujoča stranka ne more sklicovati na odločilne uspehe.

Nemeji so zbrali na tem delu fronte svoje največje in najboljše.

Napasti sovražnika na najmočnejšem kraju je prava strategija.

Vendar pa nemški porazi zadnjega tedna jasno kažejo zavezniško premoč. Po dosedanjih dogodkih se lahko sklepne, da so Angleži izsilili odločitev, toda podrediti se mora, da še v nobenem spadu se ni do sedaj še pokazala toliko sila.

Popolni uspeh teh operacij pa meni toliko, kot da Nemeji ne bodo več mogli držati svojih baz za podmorské čolne ob belgijski oboji.

V nevarnosti so Zeebrugge, Ostende in kanali, ki izhajajo iz Bruselle.

Zdaj se preskuša največja bojna moč. Vse kaže, da bo zavezniška sila sila odločilna.

Dva velika faktorja bodoča odločila vse: kontrola zraka in zemeljske muničije.

V zraku se more dognati sovražnikova koncentracija, z muničijo pa se more prepričati vsakega sovražnikova ofenziva. Pri tem pa morejo senci koncentrirške moštvo in artillerijo z vso natančnostjo in sovražnikova tega ne more overiti.

Zadnji danovni Avstrijski

Znamenita iznajdba.

Washington, D. C., 8. oktobra. — Garabed, stroj brez ognja, je dobro, da bo preobrnili svet. Ako predsednik Wilson odobri sklep Kongresa, bo iznajditelji, Armeene.

Garabed T. K. Giragussian pokazal svojega "proizvajatelja prostre energije" zboru poznanih znamenitosti.

Iznajditelj je bil danes zelo vesel, ko je izvedel, da je Kongres dovolil, da sme pokazati svojo iznajdbo večakom, katere bo določila vlada.

Nekemu časnikarskemu poročevalcu je podal Giragussian slednjeno izjavo:

"Celo jaz sam ne morem povedati, kaj vse bo storil Garabed. Ne jaz, niti stroj ne bo dokončal vsega. To je neizčrpljiv vir naravne energije. Energija je vse in nahaja se povsod v naravi. Garabed bo same preobrnil energijo, ki bo naredila, kar hoče storiti clovek."

Zaradi tega pravim, da bo načrta storila več potom Garabeda, kot pa sem sam trdil, da se bo mogoče storiti.

Predstavljati si moramo stroj, katerega gonična sila ni ogrenjena, temveč izkaj drugega, ki se lahko presto dobiva.

Velikost in možina energije je odvisna od naše volje. Izdelovati se more z manjšimi stroški in manjšim prostoru; stroj je manjši lažji, kot vsak parni stroj s vsejimi raznimi pomočnimi deli.

Moremo ga prenesti in ga moreno postaviti, kamoroki hočemo. Dosledno bo parni stroj postal brez pomena. Približno 10 akrov se more po novem sistemski dobiti energije, ki bo zadostovala za vse industrijski svet."

Giragussian je rekel, da je dejel eksperimenti na stroju deset konjskih sil. Stroj je bil v tihu brez prestantka deset ur; pri tem pa rabil nobenega kuriva, ne kakih druge energije.

Iznajditelj bo s posredovanjem tajnika notranjih zadov Lane-Jana pokazal svojo iznajdbo petim člancem odbora večakov.

Povoden na Kitajskem.

Washington, D. C., 8. oktobra. — Še nikdar v zgodovini Kitajske ni povodenj tako opustošila dežele in zahtevala toliko človeških žrtev, kakor sedanja.

Nesreča je tako velika, da je voda proslila vse državne uradnine, da naj darujejo 10 odstotkov svoje plače za nesrečne žrtev.

Novo posejilo Angleški.

Washington, D. C., 8. oktobra. — Washingtonska vlada je danes dala Angliji 15 milijonov dol.

Lakota v Avstriji.

PROSILJO, DA BI POŠILJALI UJETNIKOM HRAZNE. — VISOKE CENE ŽIVIL. — TURKI STRELJAJO ŽENE, KI SE UPOR PO MESTIH. — MLADI MOŽE VSI PRI VOJAKIH. — O UPORIH SE MALO-KEDAJ SLIŠI. — TOLAŽIJO JIH Z REVOLUCIJO V ITALIJI IN FRANCII. — NE VRJAMEJO V AMERIŠKO VOJSKO.

Rim, Italija, 8. oktobra. — Poročnik Alberto Virgili, ki je vzel iz avstrijskega ujetništva v Haismacherju na Ogrskem pravi, da ga je pri prihodu najbolj prevzel, ko je videl, kako se ljudem v Italiji vse bolje godi kot pa v Avstriji.

"Medtem ko se Rimljani ravno pogovarjajo o krušnih nakaznicah", je pripovedoval nekemu časnikarskemu poročevalcu, "imajo v Avstriji nakaznice za vsako stvar, celo za vžigalice. Videl sem Srbe ni Ruse, ki so brskali po kupih raznih kuhinjskih odpadkov in so jedli, kar so drugi zavrgli. To se zdi sicer nevrjetno, toda lahko na to prispežem. Srbi in Rusi v jetniških taborih lako umirajo".

Kakor pravi Virgili, je revno prebivalstvo ravno na tem. Pint olja stane \$8; sirovega masla in mila sploh ni dobiti. Avstrijske oblasti poskušajo na vse načine, da bi dobili hrano potom laških ujetnikov, ki se preživljajo izključno s tem kar jim pošljajo domači po posti.

Nek kavalerijski častnik ki je bil pred kratkim izmenjan za enega Avstrije, potem ko je bi pol drugo leto v jetniškem taboru v Mauthauenu, pravi, da so mu njegovi domači navadno pošljali vsak teden steklencico olja, katero je delil s svojimi ujetnimi tovariši. Nekega jutra se pripelje nek avstrijski častnik iz Lenza in vpraša za grofa P., ki je bil laški častnik, ki je prejemal olje. Ko je prišel grof pred avstrijskega častnika, se je pričel naslednji pogovor:

"Ali dobivate olje od doma?" ga vpraša Avstrijec.

"Da", odgovori Italjan.

"Potem pišite svoji družini, da mi naj pošljejo po posti kolikor more olja; plačat vam bom \$10 za vsak pint." Italjan pa je odviral:

"Stotnik, nisem trgovec, temveč laški častnik, ki ima te nesrečo da je zaprt v Mauthausenu."

Avstrijski častnik je postal vsled tega odgovora togoten in je zavkazal za laškega častnika še strožje odredbe.

Civilno prebivalstvo v Avstriji dobiva na teden po funt kruha.

Krompir je 50c funt; funt fižola stane \$1; kilogram žene moke, ki je pa zelo redka, stane \$3.

Miljonarji in invalidi na Dunaju pa še vedno dobivajo kruh iz bele moke, katero so dobili peki z Ogrsko. Dva futa tega kruha stane pa \$2.

Funt bele moke velja \$5.

Kava je redka, kot dragi kamej. Kdo je tako srečer, da jo ima, jo lahko proda funt za \$50. Neka revna žena v Trstu je imela 20 funtov kave. O tem je izvedela neka bogata Dunajčanka, ki se je pripeljala v Trst in kupila kavo za \$800.

Na Dunaju, Gradeu, Budimpešti in drugih mestih, kjer je mnogo bogatašev, bi se moglo prodati meso, kava, mast, bala moka itd zelo draga, toda teh stvari ni nikjer dobiti.

Slaba oblike velja sto do 150 dolarjev. Par čevljev stane \$30 do \$50. Toda niso z usnja. Par volnenih rogov

Kako so nemški socijalisti izdali socijalizem.

Dr. Josip Goričar, bivši avstroogrski konsul v Združenih državah.
ZEMSTVA.

"Mir" najde svoje izpolnenje v "Zemstvih", ki obsegajo večja ozemlja s krajevno samovladjo.

Zemstva se brigajo za širše javne zadeve vaških občin ter na njih moralno in materialno dobrobit.

Zemstva so slična "Miron" ter obstajajo iz zbornodolgovanev ter stalnega eksekutivnega departmента.

Vsaki "Ujezd" ali okraj in vsaka gubernija ima svoje Zemstvo. Uradnike za te eksekutivne departmante volijo "Miri", lastniki zemljišč ter občinske korporacije.

Zemstva so bistveno parlamentarna naprava. Predstavljam namreč lep vzgled krajevnega parlamenta z eksekutivnim departmetom, katerega bi se lahko primerjalo kabinetu.

Bogati in revni stope vsi na istem stališču v tem krajnjem zastopstvu: grofi, baroni, knezi in princi so enaki mužikom.

Mir in Zemstvo sta glavni postojanki slovanske demokracije, nje političnih pravic in prostosti in na tem temelju je treba zgraditi bodočo veličino Rusije.

Duma, ki je prišla sedaj potom revolucije do polne moči, bo na slični način kupola, ki bo krila to veliko poslopje ljudske vlade.

ARTEL.

S tem, da bo ostala Rusija zvesta svojim starim organizacijam, bo našla ne le resitev za nastanjanje in prehranjevanje svojega neizmernega poljedelskega prebivalstva, temveč bo obenem tudi našla največ obetajočo obliko kooperacije za svoj vedno naraščajoči razred delavcev brez zemlje, onih, ki delajo na polju, da se prežive.

Rusija ima svoj slavni Artel, ki zavzema vedno večji obseg. Gibanje raste na ta način, da se danes že gradi domove po načrtu Artela.

Artel pomeni — skupino delavev.

Artele — zadruge delavev — so korporacije neodvisnih delavev, ki so organizirani v namenu produkcije, službe ali trgovine.

"Artelstyki", kot se imenujejo člani, opravljajo svoje delo potom njih organizacije ter prevzamejo nase vesriziko, a se v isti meri vdeležejo vseh dobičkov.

V Artelu so vsi člani enaki.

Vsi imajo pravico do glasovanja, do sovodeležbe pri administraciji skupnih zadev ter so upravičeni do vseh časti, katere more podeliti članom organizacije.

Kadar se pridruži organizaciji, mora vsak član prisjeti, da bo delal izključno za Artel. Družbo pa zapusti, kadar postane nezmožen izvrševati svoj delež pri delu.

Razdelitev dobičkov se vrši na principu enakega dela in enake plače. Živiljenjski princip Artela je — solidarnost. Ta solidarnost pa daje članom neomejeno zaupanje v njih posamezne Artele.

Artele so odgovorni za vse svoje člane. Največje važnosti za bodočnost vedno naraščajočega industrijalnega prebivalstva Rusije je, da se ohrani Artel ter ga razvije potom vladnih odredb in v smislu kooperacije.

To je, kar vrla dejanski dela. Razen tega pa je zaposlena s tem, da razvije vse one industrije, ki tvorijo najbolj važni del industrijalnega živiljenja Rusije.

To so torej podpirajoči stebri ruskega socijalizma, ki počivajo na globoko vkorinjeni veri Slovanov v človeško solidarnost, kar pa predstavlja oster kontrast proti zapadno-evropski in ameriški civilizaciji in prav gotovo zelo ostro nasprotje proti omenjenim in pedantičnim nemškim napravam.

Če primaš kapitalistični sistem velikim delavskim dušam zapadne Evrope, — po besedah nemških socijalistov samih — vedno rastočo negotovost eksistence, vedno večjo mizerijo, suženjstvo in degradacijo, je upati, da bo Rusija, če bo vstrajala pri svojem lastnem socijalizmu, prihranila svojemu narodu to oblike beraštva in da bo v stanu premestiti ali zožiti brezno, ki postaja v drugih deželah vedno širše med kapitalisti in delaveci.

Kooperativne organizacije za vse delave in zemlja, rezervirana izključno za obdelovalce polja, naj bi bili vodilni principiji ruskega narodnega živiljenja.

Ti principiji bodo zagotovili bodočnost Rusije.

Na ta način bo postala Rusija privlačna sila za zaposlene in južne Slovance, s čemur se bo tudi uresničilo sen slavofilov o veliki slovanski federaciji pod rusko hegemonijo.

Takrat se bo uresničila doktrina Moskve, da se morajo zlivati vse slovanske reke v veliko slovansko morje.

(Konec.)

Združene države največja moč. razna pristanišča. Za delavstvo pa bodo prišla leta, ko si bodo morebiti lažje priborili svoje pravice, ako bodo rabili svoj razum in se dobro organizirali ter izobrazili na političnem polju.

Luxburg odšel.

Buenos Aires, Argentina, 7. okt. Nemški poslanik grof Luxburg je moral danes odpotovati. Odpeljal se je v Colonia, Uruguay, ter šel v Montevideo, kjer se je vklral na neko španško ladjo. Potuje pod varstvom španske vlade, pod katero je vrnja njegove živiljenje, blaga bodo zapuščale dan na dan toda verne niso njegove živiljenje.

Moderni Kozaki.

Kako trdno so bili donski Kozaki že v pričetku 19. stoletja zvezani z rusko državo, nam dočakuje ekspedicija leta 1801. V februarju je dospelo v ozemlje donskih Kozakov povlečenje carja Pavla, naj se sklice celo vojno in vspade v brezih pohodih v Indijo kar naj bi bilo osveta na naslov Anglije, ki ni hotela izročiti otočja Malte. V povlečenju carja Pavla se glasi med drugim:

"Angleži se pripravljajo, da napadejo mene in moje zaveznike, Švedsko in Dansko, na kopnem in morju. Jaz sem tudi pripravljen sprejeti jih. Kljub temu pa je treba napasti njih same tam, kjer je udarec tanjše najbolj občutljiv in kjer ga najmanj pričakujejo. Njih posestva v Indiji so prav posebno pripravna za to. Od Orenburga pa tam so trije meseci pohoda, od vas do Orenburga en mesec, torej v celem štiri meseca. To ekspedicijo se posreduje donskim Kozakom. Odpojite poizvedovalce, da se informirajo glede poti. Vaše plačilo so vse bogastva Indije."

Donski Kozaki so verno sledili povlečenju carja. V marecu se je dviglo 20.500 mož in brez dodatka ediničnih čet. Pohod se je vrnil v lelu in snegu, nato pa v neskončnem blatu ruske pomladi. Volgo se je prekoračilo po ledu ter došlo do reke Irgis. Tam je doseglj armado poročilo o nastopu vladice carja Aleksandra I. in ne bi se dospelo do Orenburga, le eno stotinj.

V Evropi se razlikuje celo vrsto novih kozaskih formacij, kajti moč je različna. Tako so stavili donski Kozaki že v mirnem času 116 stotinj, dočim so stavili Usuri Kozaki le eno stotinj.

Azijatski Kozaki so nastali šele v času, ko je bila ruska država tako okrepljena, da je bila vsaka samostojnost v rjenih mestih nemogoča. Ti Kozaki so preostanki že stalno naseljenih evropskih Kozakov, ali potomci izseljenih evropskih Kozakov. Sprava so imeli veliko sitnosti zaradi sprejemanja slabih elementov v svoje vrste ter so bili od trenutka naprej, ko so postal faktor, ruski podaniki. Tvorjenje kozaskih armad na kitajski meji se je vrnilo do današnjega dne in dohod novejih elementov iz evropske Rusije.

Trajanje v sluzbi pa se je nahajalo le majhno število. V taki obiski se je vdeleževali Kozaki vseh vojn, tudi sedemletne. Glasom na

edb polkovnika Čičagova so stavili donski Kozaki v oprostilnih vojnah leta 1812 v polje več kot 50.000 jezdecov. Pod vodstvom

davnega atamana Platova so se ti Kozaki prav posebno odlikovali v partizanski vojni, ko so sovražno

imenovali neprestano vznemirjali

za hrbtom in v bojih. Razventega

pa so stavili Kozaki leta 1812 še 15 nadaljnih polkov, ki so obsegali 1000 do 1200 jezdecov.

Tekom 19. stoletja se je razvila ekonomsko in vojaška organizacija Kozakov kot obstaja danes.

Pri neprestanih velikih in majhnih vojnah, katere je vodila Rusija tekom tega stoletja, so bili tudi veliki oddelki Kozakov stalno pod orojem. Vsled tega se ni več razpustilo enot, temveč obdržalo mlajše letnike neprestano v službi.

Po številnih izpremembah, ki pa so se izkazale vedno kot nezačetljive, se je z uvedlo splošno

rojške dolnosti v Rusiji l. 1874

predložili tudi vojaško obveznost Kozakov, ki je bila že od nekdaj plospa.

Medtem pa se je kozakstvo že davnno izpremenilo v svojem bistvu. Vedno večje oddelke

Kozakov se je klicalo v aktovno

službo. V krimski vojni je bilo

v pesebnih kozaskih polkih, stotijah, baterijah na konju ali pa

v skupini armadnih kavalerijskih divizij. Drugi in tretji poziv

pa sta na dopustu. Skozi devet let mora imeti pripravljenega kozaka, opremo in obleko. V tretjem pozivu mu je treba imeti le opremo in obleko.

Po preteklu dvanajstih let spa-

da Kozak nadaljnji pet let v na-

domestino kategorijo in nato v

deželno brambo do konca svojega

življenja.

Za nadaljnja izvajanja pridejo

in pošte le večje evropsko-kozas-

ke armade. Merodajne za vse

Kozake v glavnih točkah so do-

čebi občuti danes kot veliko breme. V

številnih služajih si mora Kozak

nabaviti primerenega konja še v

času, ko stopi v aktivno vojaško

službo. V sledi tega se Kozak v na-

čemu svojega življenja ne razlikuje

je dosti od pravega ruskega mnika (kmetja).

Ce se govori danes o bojevitem

razpoloženju Kozakov, velja to le

že za sibirski Kozake, orenburške in astrahanske, dočim ni pri

drugih kozaskih četah opaziti ni-

kakega bojevitega razpoloženja.

Najbolj dolgo se je ohranilo to

bojevito razpoloženje pri kavka-

ških Kozakih, ki so se nahajali

najdalje v boju s sovražnimi ter

paroprskih sosedov. V splošnem se

pa lahko reče, da se je mirno življenje pri Kozakih pričelo že v

drugi polovici preteklega stoletja.

Vsled priseljevanja ruskih ter

drugih elementov so se Kozaki

posneli med ostale narodnosti

Rusije in vsled tega so tudi izgi-

nile vse lastnosti, katere so imeli

nekoč Kozaki.

Približno pred sto leti, ko so ži-

veli v sedanji državi Wisconsin

samo Indijanci in loveci, ki so tr-

žili z vzhodnimi mestami s kožuhovino, je obstajala v teh krajih še

jakob slaba poštna zveza. Le malo

pisem je bilo pisanih ali sprejetih.

Vlada je imela v teh časih v

tej državi dve trdnjavci, ki sta bili

zasedeni z vojaki, in sicer: Fort

Howard in Fort Crawford. Ako

so hoteli vojaki odposlati svoja

pisem do bližnje pošte, ki je bila

z pravo imenovano trdnjavco v

Chicago in za drugo v Galeni, so

moralni vojaki sami dobiti in pla-

čati moža, da je nesel pošto; ta

je moral poznati težavno pot in

biti pri vojni, da se je podal v ne-

varnost.

Pozneje, ko je bila vstanovlje-

na prva poštna postaja v Green

Bayu, so moralni najeti stalnega

poštnika, ki je bil za to sposoben, da

je nosil na konjskem hrbtu pošto

z Chicago in obratno. Pot tega

poštnega posilca je bila silno te-

žavna. Pr

SLOVENSKO

Sveti Barbara

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporated dne 21. januarja 1902 v dravi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENČ, box 181, Broughton, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 947 Forest City, Pa.
 Pomočni tajnik: AUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomočni blagajnik in zaupnik: ANT. HOCHEVAR, RFD. No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERELN, box 95, Wilcox, Pa.
 1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREZAN, box 72, E. Mineral, Kan.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th st., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
 Cenjena društva, oziroma njih uradniki so napršeni pošiljati vse do pisa direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se po posluje edino potom poštini, eksprezni ali bančnih denarnih ntkaznic, nikakor pa ne potom privatnemu čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.
 V slučaju, da opozicijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomembljivosti, naj to nenuhoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se zamore napako popraviti.

FINANČNO POROČILO ZA SEPTEMBER 1917.

Stev.	Dohodki:	Izdatki: Štev.	Dohodki:	Izdatki:
1.	251.87	64.00	51.	15.33
2.	23.99	26.00	52.	4.28
3.	215.17	37.00	53.	157.07
4.	58.53	10.00	54.	47.41
5.	20.85	16.00	55.	123.15
6.	127.71	64.00	56.	35.68
7.	102.81	43.00	57.	37.73
8.	137.08	116.00	58.	94.30
9.	50.93	54.00	59.	32.58
10.	63.35	66.00	60.	42.27
11.	76.02	27.00	61.	46.52
12.	91.92	42.00	62.	120.97
13.	31.33	28.00	63.	28.91
14.	36.31		64.	22.00
15.	132.96	215.27	65.	61.28
16.	318.60	155.00	66.	145.05
17.	43.97	31.00	67.	46.00
18.	129.10	68.97	68.	51.00
19.	81.71	72.00	69.	42.19
20.	106.35	27.00	70.	12.26
21.	44.37		71.	18.30
22.	83.42		72.	20.00
23.	34.51	39.50	73.	10.30
24.	47.48	76.	74.	58.18
25.	257.71	398.00	75.	46.60
26.	83.58	78.	76.	35.49
27.	52.39	101.00	77.	52.39
28.	131.43	212.50	78.	81.
29.	154.90	67.00	79.	51.69
30.	124.14	97.00	80.	47.67
31.	98.51	96.00	81.	26.95
32.	110.35	46.00	82.	44.93
33.	56.55	68.00	83.	23.57
34.	81.39	86.	84.	99.00
35.	18.17	57.43	85.	41.09
36.	80.52	48.00	86.	23.27
37.	64.80	90.	87.	23.27
38.	130.91	70.00	88.	26.91
39.	54.94	85.00	89.	61.00
40.	80.71	93.	90.	40.27
41.	200.00	31.00	91.	32.00
42.	257.70	94.	92.	22.00
43.	46.15	33.00	93.	50.00
44.	68.96	96.	94.	36.53
45.	34.32	97.	95.	36.53
46.	48.46	8.00	96.	32.08
47.	67.75	98.	97.	18.19
48.			98.	16.53
49.				000
50.				4360.60

IZ GLAVNEGA URADA S. P. DR. SV. BARBARE.

Spremembe v mesecu septembru 1917.

Pristopili člani in članice:

K postaji štv. 3: Butija Marija 1308.
 K postaji štv. 17: Obere Jakob 9900.

K postaji štv. 64: Kos Marija 1306.

K postaji štv. 89: Ogren Marija 1307.

K postaji štv. 94: Vidmar Joseph 9899.

Suspendirani člani in članice:

pri postaji štv. 1: Grossar Ivan 3183; Gröman Helena 151; Gröman Martin 169; Cerar van 96633.

Pri postaji štv. 2: Verbič Ana 1033; Nizolek Jurij 8860; Verbič Peter 603.

Pri postaji štv. 3: Černigoj Anton 1033; Vehar Ivan 9475.

Pri postaji štv. 6: Avsec Frank 2962; Komatar Ivan 7622; Česen Frank 9343; Stušek Anton 7954; Perko Frank 494; Zorman Ivan 1518; Leskovec Anton 8574; Kavčič Vineelj 9270; Morel Pavel 9835; Krajiček Fran 7332; Seje August 2935; Spilar Jakob 9785; Turk Fran 7373; Sander Joseph 4004; Mastnak Mihail 3860; Krešl Lovrenc, 9608; Vidmar Joseph 9834.

Pri postaji štv. 7: Podlinšek Marija 810; Podlinšek Matevž 3037; Certalič Joseph 207.

Pri postaji štv. 16: Sterbenc Andrej 6067.

Pri postaji štv. 17: Javh Franciška 119; Klarič Joseph 5765; Javh Gašper 1797.

Pri postaji štv. 19: Erzen Ivan 3802.

Pri postaji štv. 24: Zigač Fran 9898.

Pri postaji štv. 26: Fink Ayožij 9396; Cek Fran 8808; Bolš Ivan 8021; Piškar Anton 8064; Razstrem Jakob 9702; Meglič Peter 9159; Zust Ivan 8022; Reisetec Alojzij 9906; Malečkar Anton 3645; Nolis Fran 4522.

Pri postaji štv. 27: Dular Javor 9701.

Pri postaji štv. 28: Tegelj Fran 7144.
 Pri postaji štv. 31: Kovnik Fran 7255.
 Pri postaji štv. 33: Ušenčnik Katarina 1197; Ušenčnik Matovčič 9013.
 Pri postaji štv. 37: Grifberg Terezija 1134; Kraser Joseph 9626.
 Pri postaji štv. 41: Kos Leopold 3530; Kovačič Ivan 3055.
 Pri postaji štv. 43: Barbi Fran 9045.
 Pri postaji štv. 44: Cerin Jurij 1535; Smuk Ivan 2077; Starman Lovrenc 3781; Oblak Ivan 6011; Jere Ivan 6949; Satovšek Fran 4119; Žigel Ivan 517.

Pri postaji štv. 52: Hribar Gregor 4052.

Pri postaji štv. 53: Gorjub Peter 6814; Trebec Peter 9734; Zavrski Fran 5176; Zviršek Ana 1206.

Pri postaji štv. 54: Mulej Alojzija 3869; Jakš Fran 6414; Poljanec Fran 7140; Zakrašek Amalija 767.

Pri postaji štv. 55: Šinkovec Matija 9154.

Pri postaji štv. 59: Strah Ivan 9224; Pikelj Vineene 7189.

Pri postaji štv. 64: Žalac Simon 9262; Crkvenac Štefan 9445.

Pri postaji štv. 65: Bluth M. 9602; Konesteblo Joseph 8882; Terlep Fran 9061; Svedič Boža 8148; Gregorčič Nikolaj 5780; Jakob Purek 6288; Papeš Mihail 9895; Leskovec Ivan 9823; Ancel Martin 9601.

Pri postaji štv. 68: Kanajzlar Alojzij 9382; Zakrajšek Jernej 7140; Šinkovec Matija 767.

Pri postaji štv. 76: Kristan Fran 7986; abrovšek Fran 3513; Janežič Anton 7843; Kršmanec Joseph 6302.

Pri postaji štv. 77: Mevlja Anton 9611.

Pri postaji štv. 79: Plute Marko 6559.

Pri postaji štv. 87: Gossi Valentia 8819.

Pri postaji štv. 93: Perpar Fran 7993.

Pri postaji štv. 94: Grašnar Valentin 7133.

Pri postaji štv. 91: Stražhar Fran 7233; Hudek Joseph 6258.

Pasivni člani:

Pri postaji štv. 17: Peternel Valentijn 5419.

Pasivni člani prisiljenim potom šli v armado:

Od postaje štv. 1: Korče Ludovik 8777.

Od postaje štv. 2: Laurich Joseph 6324.

Od postaje štv. 3: Skrinar Mihail 857; Ambrožič Frank 8428; Starha Ivan 6738.

Od postaje štv. 16: Pavlin Joseph 5695; Jane Ivan 4674; Eržen Edward 5217.

Od postaje štv. 17: Pavlovec Frank 2852; Augelo Karol 6206; Lekše Alojzij 7019.

Od postaje štv. 20: Reher William 6272.

Od postaje štv. 29: Miklavčič Tomaž 8717; Potočnik Fran 7111.

Od postaje štv. 31: Agnich Joseph 5044; Šuštaršič Anton 8983.

Od postaje štv. 39: Stehar Pavel 9710.

Od postaje štv. 57: Pišler Matevž 7225.

Od postaje štv. 93: Podgoršek Ivan 7579; Perpar Fran 7993.

Odstopli člani in članice:

Od postaje štv. 21: Logar Tomaž 1893.

Črtani člani in članice:

Pri postaji štv. 1: Tomažin van 2541.

Pri postaji štv. 6: Segelj Anton 9148; Stopar Jakob 8853.

Pri postaji štv. 7: Dolinšek Joseph 3754; Sink Nick 6607; Udvarane Fran 8880.

Pri postaji štv. 14: Fritz Marija 949; Smole Martin 8780; Fritz Joseph 6902.

Pri postaji štv. 17: Liptak Štefan 7909; Liptak Marija 978; Župančič Anton 6666; Župančič Fran 2826; Kazek Joseph 6396.

UMETNI JAHAC

ROMAN

(Nadaljevanje).

Marta je prebledele in ni vedela, kaj bi storila. Gozdar Bartold je vstal in jo uljubno pozdravil:
— Dober dan, željam, gospa baronica!
— Dober dan! — Pri tem je neprestano gledala po stezi naprej, ker je mislila, da bom opazila Silberna.
Toda o njem ni bilo nobenega sledu.
— Kako se kaj imate, gospod gozdar?
— O, hvala prav dobro. — Lisičam sem bil nastavil. — Te živali delajo strašno škodo. — Lisiča je na zunanjem lepa žival, toda v sreču ima same nepoštene namene. — Tudi med ljudmi je veliko takih.

— Ali ste že dolgo časa tukaj, gospod gozdar?
— Ne, gospa, komaj četr ur.
— Ali ste prišli iz vasi?
— Ne, pač iz gozda. — Zaslišal sem zvonenje, danes pokopujejo namrte Tobijo, in zato sem prišel poslušati na klop.
Marta ga ni poslušala. Njen pogled je neprestano švigel med drevjem, po ni mogel opaziti zaželenjega.
Nervozno je cepetala z nogo v saneh ter mrmrala sama s seboj.
— Kaj če je premislil? — Kaj če me je hotel vleči za nos?
— Mama — je rečla Jozefina — ali ne stojimo malo predolgo? To bi kaj lahko škodovalo konju.
Stari gozdar, ki je že dolgo časa gledal malo dekle, se je po teh besedah nasnehnih.
— Mała gospodična je pa res dobrega srca, ker tako skrbi za žival.

— Vrniva se domov, mama — je prosila mama.
— Ne še, ne — je odvrnila Marta. — Peljiva se v sosednjo vas.
— Tako daleč?
— Tako daleč!
Mara se je globoko zamislila. — Sama ni vedela, na kak način bi se iznebila nadležnega gozdarja.
— Ali mi hočete napraviti malo uslugo, gospod gozdar? — je rekla slednjik.
— Prosim, pojrite v grad povedat, da se najbrže pred nočjo ne bom vrnila. — In če me do večera ne bo, bom prišla zagotovo jutri zjutraj. — Ta dolga pot bi bila za konja malo preveč utrudljiva. — Če ne morete sami iti, pa koga pošljite.

— Da, vse bom preskrbel, vse bom preskrbel, milostiva gospa. To je rekel, z mesta se pa ni ganil.

— Kaj pa je? — ga je vprašala precej osorno.
— Hm, gospa — nekaj bi vas prosil. — Jaz sem že star pa kljub temu. — Pravzaprav ne prosim vaš, pač pa malo gospodično.

— Mene? — se je začudila Jozefina.
— Da, je rekel možak. — Samo roko bi vam rad podal.
— Seveda, z veseljem — je odvrnilo dekle.

— Oh nikoli ne bom pozabil, da ste mi izpolnili to moje prošnjo.
— Zakaj ne? — Ali je to morda kaj takega?
— Dajte mi roko!

— Seveda, z največjim veseljem! — je vzkliknila dekle in ponudila stareu roko.
Stari gozdar je pogledal otroku v oči in rekel:

— Hvala vam, draga gospodična, tisočkratna hvala.
In zatem se je obrnil k Marti rekoč:

— Vi ne veste, gospa, kako silno me je dirnilo, ko sem pogledal te mlade rajske oči. — Pri pogledu na te oči sem se spomnil čas, ko sta bila v gradu še oba mlada gospoda grofa. — In ravno take oči sta imela kot jih ima ta otrok. — Dečka sta se mi bila strašno priljubila in vsem, da ju ne bom nikoli pozabil. — Posebno enega sem imel rad.

— Katerega pa? — je vprašala Marta.

— Mlajšega gospoda grofa.

— Mladega gospoda grofa! — je vprašala Marta začudeno.

Jaz nisem dosedaj vedela, da je imel grof Gulf kakega brata.

— Seveda. — Obra sta bila tukaj na počitnicah.

— Kako je bilo ime drugemu?

— George.

— George?

— Da, gospa, toda ta se ni nikdar več vrnil. — Pravijo, da je umri nekje daleč v tujini. — Če pa pogledam malo gospodično, se moram nekote spomniti mlajšega grofa. — Moj Bog, od kje je ven dar ta podobnost? — Toda, jaz govorim in govorim, pa še sam ne vem kaj. — Gotovo vas zadružujem, gospa baronica?

Po teh besedah se je starci globoko priklonil in odšel proti svojemu stanovanju.

— Njegov brat! — je šepetal Marta sama seboj. — Njegov brat!

— In jaz, njegova žena nisem poznaла te skrivnosti. — Toda zdaj je že prepozno, prepozno....

Za ovinkom je stal baron Silbern. — Skril se je bil, ker se je bal starega gozdarja in ni hotel vzbudit nobene slutnje.

Ponižno jo je pozdravil in se začel pritoževati nad snegom. — Ko je pa opazil v vozu razen Marte tudi malo Jozefino, je umolkil in ni vedel, kaj bi storil.

— Kaj vam je, gospod baron? — je vprašala Marta.

— O, nič, nič milostiva. — Vaša hčerkica? — Vaša gospodična hčerkica?

— No, kaj pa je to? — je vprašala Marta hladno.

— To — presenečenje.

— Povejte, če naju hočete spremijati!

— Gospa, zakaj vendar vprašate, kaj takega? — Seveda.

Na vsak način.

— Potem takem boste morali zadaj stati.

— Dovolite, da si obujem škornje iz kožuhovine. — Moj Bog, tak sneg! — Skoraj bi ne mogel naprej.

— Vrjamem, da je težko gaziti sneg.

— In začel sem bil. — K sreči sem sem našel nekega oglarja, ki mi je pokazal pravo pot.

— O, se boste že segreli.

— Upam, da se bom. — Še nekaj bi vás rad vprašal.

— Kaj pa je, moj dragi baron?

— Kdo je tisti človek, ki je sešel na klopi? — Zdelo se mi je, kot da bi bil na straži?

— To je naš gozdar — je odvrnila Marta.

Komaj je izpogovoril te besede, se je pojavil na ovinku starji pozdar.

Delal se je tako kot da bi nekaj iskal, pri tem je pa pazljivo,

mi tujca, s katerim je bila Marta tako zelo prijazna.

Silbern si je zaviljal ovratnik svojega kožuhu in gledal v stran.

— No, ali sta pripravljeni?

— Seveda.

— Torej hitro na san!

— Dovolite, gospa, da jaz vzamem vajeti v roko.

— Ne, jaz bom sama vozila.

— Ali se bo peljal ta gospod z nami? — je vprašala Jozefina prenečeno.

— Da, draga moja.

Bazni je stopil sedež na san, kjer je bilo mesto za članku Marta je udarila po klopi, in sestal se nazadnje v san.

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDIŠE V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

GRADNIK:

Prezident: JOSEPH BLATNIK, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ŽAGAR, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.
Pedstnik: ANTON GORENC, 7726 Orange Ave., Cleveland, Ohio.
Blažnik: MIKE VRČEK, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.
Zapisnikar: BOSSI MAUER, 2622 E. 52 St., Cleveland, Ohio.

NADSENI ODDEK:

MARY GLIHA, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.
MARTIN MARTINŠEK, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.
FRANK VRČEK, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.

SOLNIŠKI NADSENI ODDEK:

JOHN FONDA, 7726 Burke Ave., Cleveland, Ohio.
FRANCES ZABUKOVEC, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio.

VEVATEK:

LUDEVIK GRUDEN, 2626 E. 52 St., Cleveland, Ohio

Boja se vrili prvo nedelje v mesecu ob 9. ur dopoldne v Mike Pintevi —
rand, 2621 E. 52 St., Cleveland, Ohio.

25.

Pozno zvečer je prišel v grad Bartold in povedal Adeli, da se je gospa odpeljala ter da se vrne šele pozno zvečer ali pa šele na slednji dan.

To poročilo jo je zelo presenetilo. — Zamisljena se je izprehaljala nekaj časa po svoji sobi, zatem se je pa odpravila v Martino stanovanje.

Boječe je svetila s svetliko naokrog, dočim je bila pa v sreču čisto piperičana, da bo našla tukaj pojasnilo egle skrivnosti.

Tedaj je pa spodaj pozvonilo. — Bilo je krog osmil zvečer.

Adela je preplašena odšla v svojo sobo. — Bila je uverjena, da se je vrnila Marta. — Sree ji je močno utripalo, in sama ni vedela, kaj dela.

V veči je zaslišala gias stare oskrbnice:

Lepo, lepo, gospod baron, da ste se vrnili. — Škoda, da nisem zakurila v vaši sobi. — Mi smo mislili, da boste prišli šele jutri. — Toda v sobi gospode baronice je gorko. — Ona se bo šele jutri vrnila.

— Ali je ni doma? — je vprašal George s prisiljeno mernostjo. — Ne, v bližnjo vas se je odpeljala. — Rekla je, da gre na obisk. — In tudi malo gospodinjico je vzel seboj.

— Jozefino?

Adele je šla v vežo in zapazila pred seboj barona. — Bila je nekoliko blela, drugače pa povsem mirna.

— O, dober večer, gospodinja Adela! — je rekel George. — Povedali so mi, da Jozefine in moje žene ni doma. — Tukaj sem vam pripeljal obljubljeno dekle. — Od zdaj zanaprej bo v vašem varstvu.

(Dalje prihodnjici.)

NAZNANILO.

Slovensko podporno društvo
SV. ANE
št. 105 KSKJ v New Yorku
priredi svojo

VESLICO

v soboto 13. oktobra

v prostorih znanega rojaka

VINKO ZEVNIKA.

193 Knickerbocker Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Tem potom vabimo vse sosednja

društva ter posamezne rojake in

rojakinje iz Greater New Yorka,

da se te naše veselice polnoštevno

vdeleži in nam pripomorejo.

Na veselo svidenje v soboto 13.

oktobra pri rojaku Zevniku!

Clanice društva sv. Ane.

(9-10-10)

NAZNANILO.

Tem potom naznamjan vsem vsečim

članom in članicam društva Slo-

venski Dom v Greater New Yor-

ku, da se vrili prihodnja seja v če-

trtek 11. oktobra ob 8. uri zvečer

v Balkan dvorani (pri Zevniku),

193 Knickerbocker Ave., Brook-

lyn, N. Y. Nujna važnost za vsa

vsakega člana in članice je, da se te

seje gotovo vdeleži.

Z Braslanskim pozdravom

Jože Cvetkoš, tajnik.

328 Bond St., New York, N. Y.

(9-10-10)

ZENTNA PONURE.

Misleni v starosti 25 let se že

se znamjanit s Slovencem v starosti

od 17 do 23 let in da je zmožna

nekoliko angleščine, ker mislim

otvoriti trgovino v tukajnjem

mestu. Katero veseli, naj se ogla-

si ter priloži svoje sliko. Za taj-

nost jamčim. Naslov:

T. G.,

Box 611, Gallup, N. Mex.

(9-10-10)

JEČ SE PARTNER,

ki se razume na rejo kokoši, gosi